

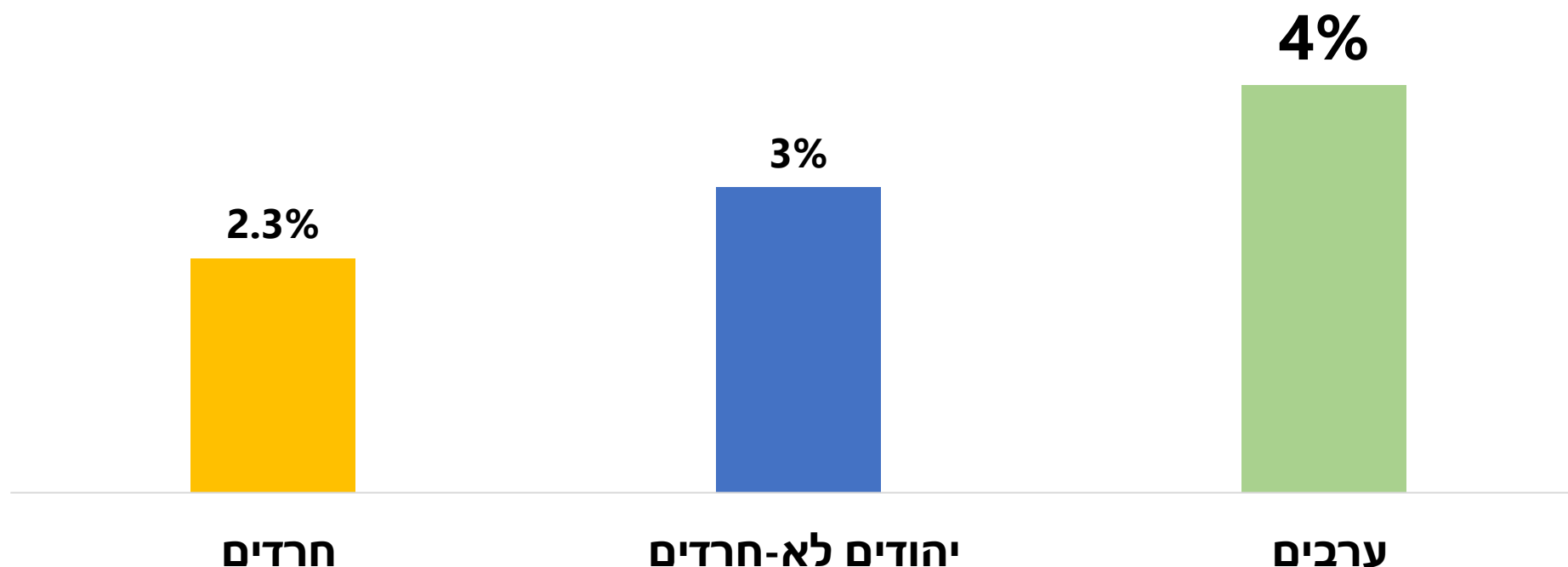
אסטרטגיה להשתלבות כלכלית וחברתית של החברה הערבית

מציגה: ד"ר מריאן תחאוכו

ראש המרכז למדיניות כלכלית של החברה הערבית – מכון אהרן

החברה הערבית הייתה אחד ממנועי הצמיחה של המשק בעשור האחרון

גידול שנתי ממוצע בהכנסה מעבודה לנפש*, בגילים 25-64, 2012-2022

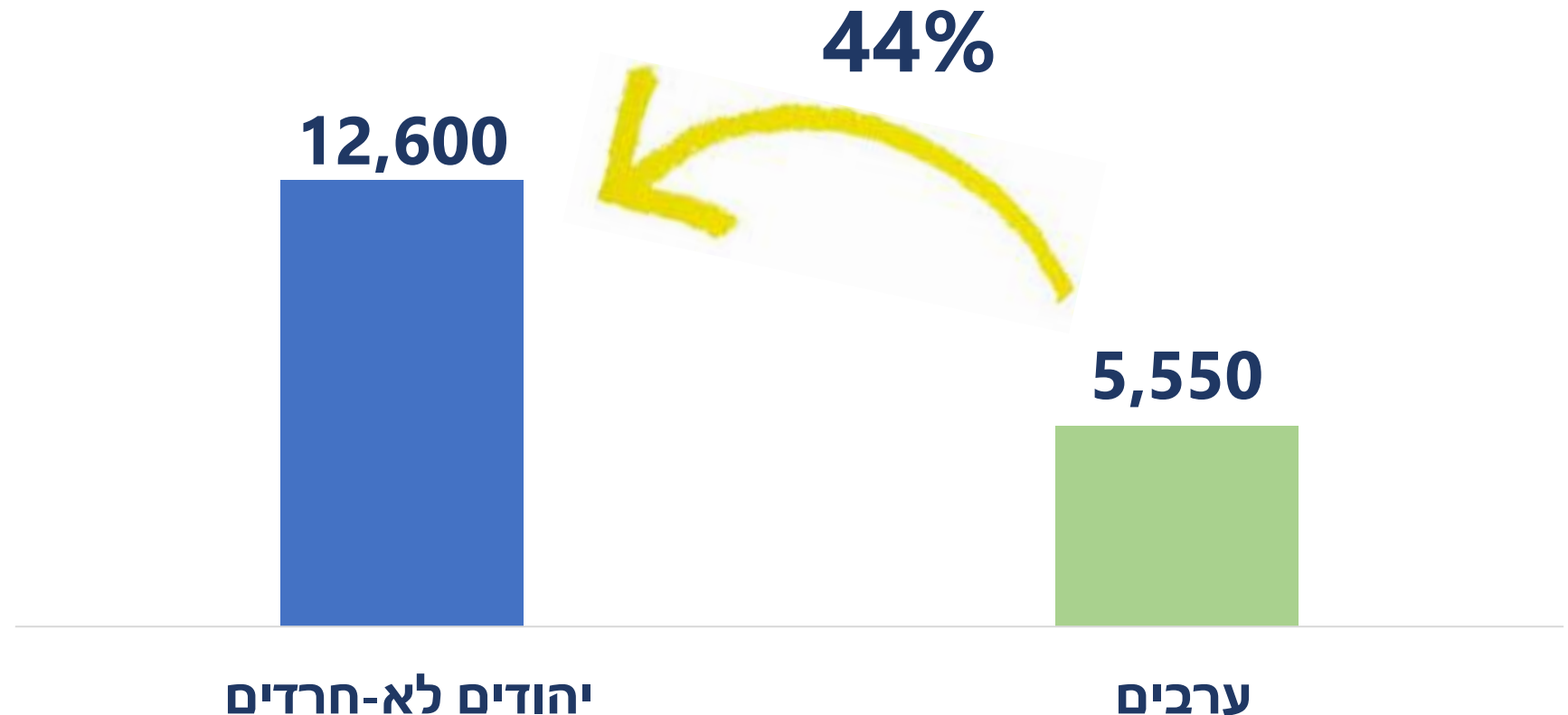

צמצום הפערים
בהכנסה לנפש
התרחש על
רקע מדיניות
ממשלתית
לצד פעילות של
פילנתרופיה,
ארגוני חברה
אזרחית
ורשויות

אך עדיין ההכנסה לנפש בחברה הערבית מהווה 44% בלבד מזו של החברה היהודית הלא-חרדית

הכנסה מעבודה לנפש*, בגילים 25-64, 2022

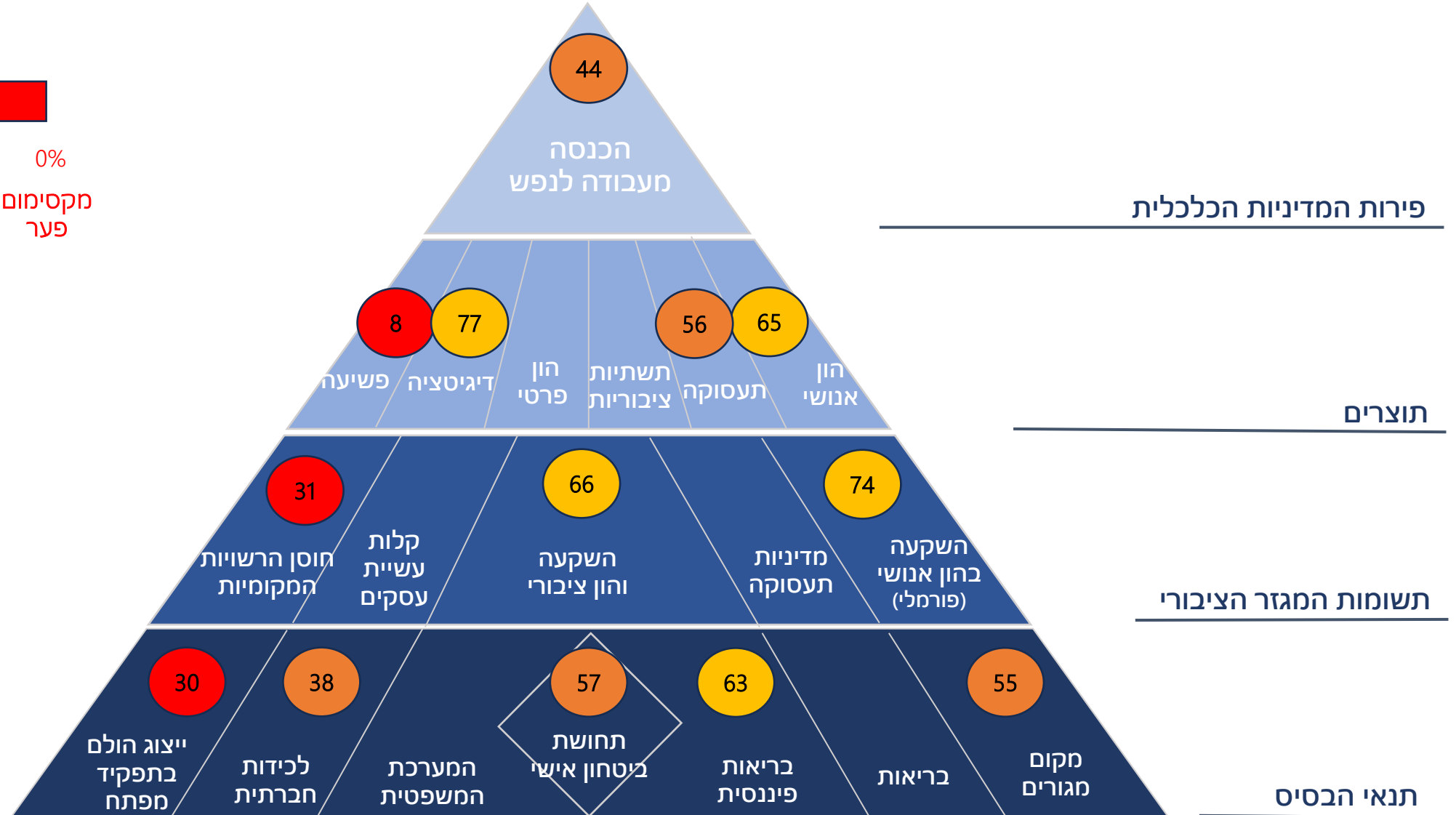
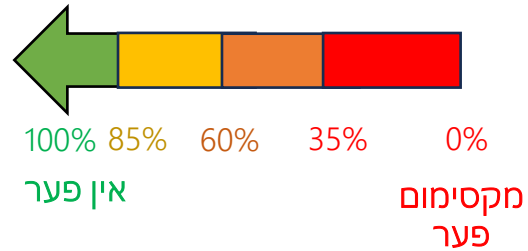
ממה נובע
הפער?

* הכנסה חודשית מעבודה, גברים ונשים, כולל אפס לפרטים שאין להם הכנסה מעבודה.
מקור: עיבודי המחברים לנתוני סקרי כוח אדם וסקר הכנסות והוצאות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

פערים במדדי הון אנושי לצד פערים גדולים במדדים חברתיים

פירמידת הצמיחה: החברה הערבית בהשוואה לחברה היהודית הלא חרדית*, 2022

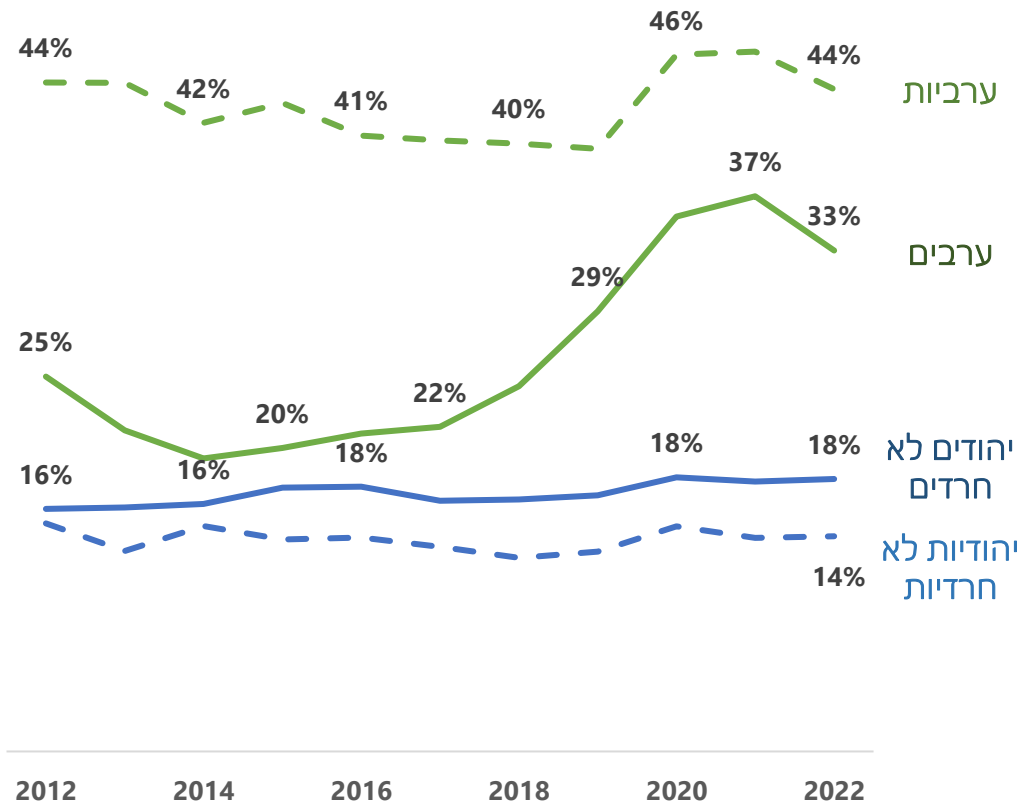

* השוואה ליהודים לא-חרדים בנתונים ברמת הפרט, בנתונים ברמת היישוב ההשוואה ליהודים כולל חרדים.

לצד העלייה בהכנסה לנפש בקבוצות הגיל 25-64

וירידה ביכולת של צעירים 18-24 להשתלב בהשכלה ובתעסוקה

שיעור בני 18-24 שאינם במסגרות של תעסוקה, השכלה או הכשרה 2012-2022

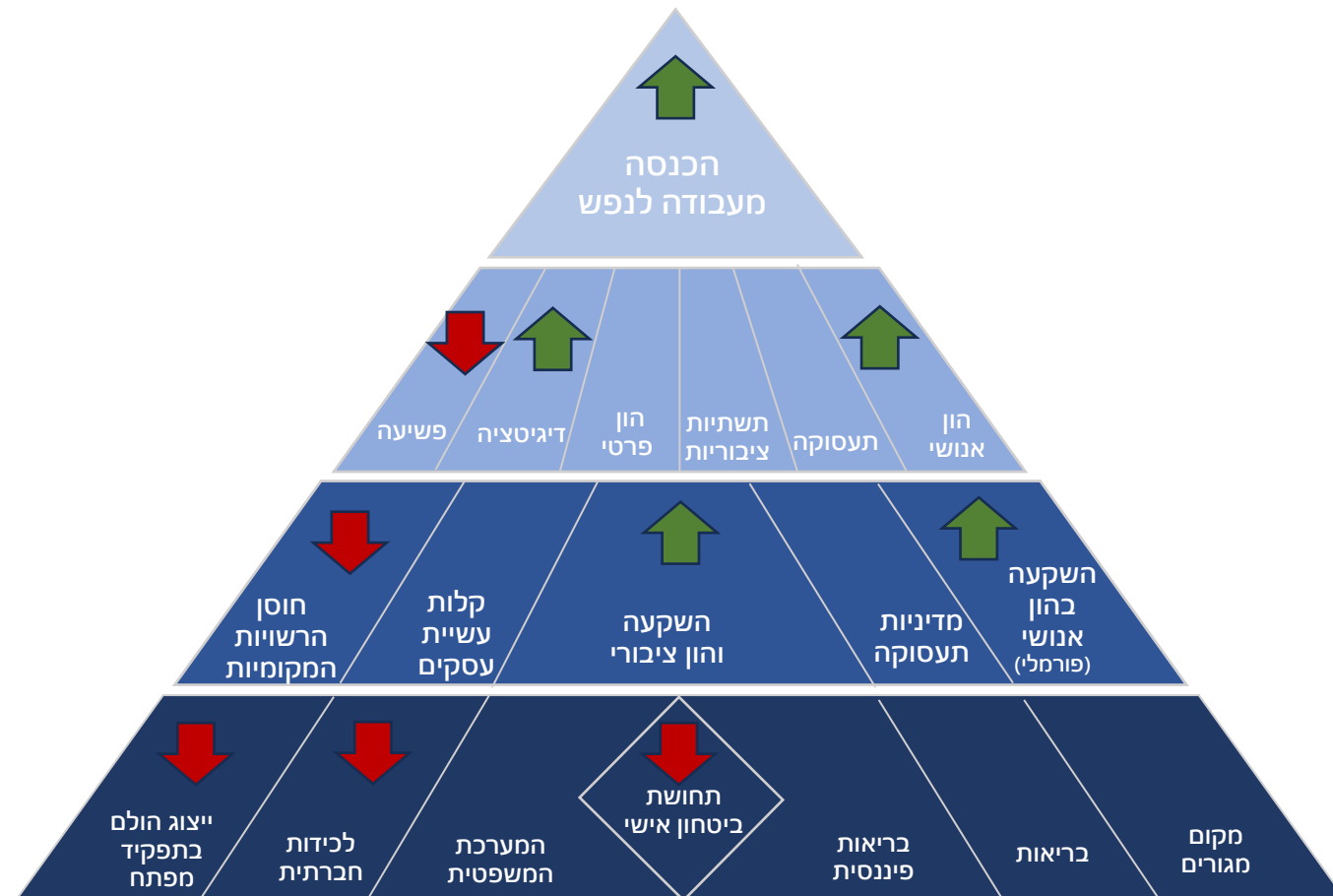

מקור: עיבודי המחברים לנתוני סקרי כוח אדם של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

הייתה הדרדרות במדדים החברתיים

כיוון השינוי במצב של החברה הערבית ביחס

לחברה היהודית הלא חרדית*, בין השנים 2012-2022

* השוואה ליהודים לא-חרדים בנתונים ברמת הפרט, בנתונים ברמת היישוב ההשוואה ליהודים כולל חרדים.

מרבית הפערים בהכנסה לנפש מקורם בפערים בהון האנושי

פירוק הפערים בהכנסה מעבודה לנפש של ערבים ביחס ליהודים לא חרדים, בני 35 בשנת 2019, מראה **שהחלק המוסבר ע"י משתנים של הון אנושי – בגרות, תואר ותחום, מה"ט, בגרות בעברית - הינו:**

■ **90% מהפערים בקרב גברים**

■ **52% מהפערים בקרב נשים**

פירוק הפרשים Oaxaca-Blinder

משתנה מוסבר: הכנסה ברוטו מעבודה לחודש לנפש.

משתנים מסבירים של הון אנושי: איכות הבגרות, תחום לימודים בתואר ראשון, תואר מתקדם, מה"ט, בגרות בעברית.

משתני רקע: אזור מגורים, השכלת הורים, מצב משפחתי, מספר ילדים.

מקור: עיבודי החוקרים לנתונים מנהליים בחדר המחקר של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

מטרת על:

**השתלבות איכותית של כלל הצעירים/ות בחברה הערבית
בכלכלה ובחברה**

איך?

נדרשת מדיניות אחידה לכלל החברה הערבית לאורך הרצף **חינוך – השכלה – תעסוקה**, המבוססת על מחקר ונתונים

עקרונות האסטרטגיה - דרכי פעולה

שיתוף פעולה של
ממשלה, חברה
אזרחית ורשויות
ערביות

מערך מדידה
מגובה מחקר
כמרכיבים
מרכזיים להשגת
מטרות העבודה

1. הגדרת חזון ויעדי מאקרו מדידים
חינוך – השכלה על תיכונית - תעסוקה

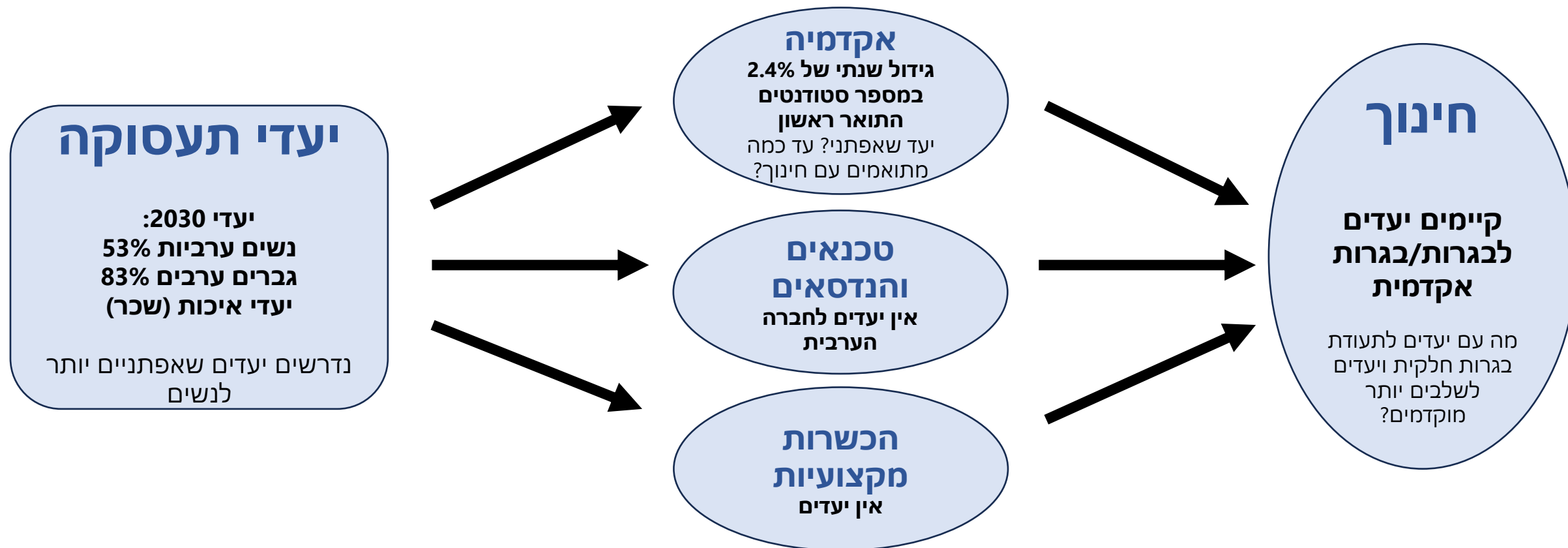
2. זיהוי חסמים והצעת פתרונות וצעדי
התערבות קונקרטיים להשגת היעדים

3. יישום ההמלצות ומדידת האפקטיביות של
תוכניות התערבות בהשגת היעדים

האסטרטגיה תהווה בסיס להחלטות ממשלה לחברה הערבית בראשן "תקאדום"

1. הגדרת חזון ויעדי מאקרו מדידים חינוך – השכלה על תיכונית - תעסוקה

יעדי תעסוקה מהם נגזרים **יעדים להשכלה על תיכונית וחינוך** בתיאום בין כלל הגופים הממשלתיים ברצף:

✓ מיעדי המאקרו יגזרו יעדים לפי תתי אוכלוסיות ולתוכניות ההתערבות

2. זיהוי חסמים והצעת פתרונות וצעדי התערבות קונקרטיים להשגת היעדים

למשל,

מסגרות מעבר לכלל הצעירים לאחר גיל 18 להשגת יעדי השתלבות בהשכלה על תיכונית ובתעסוקה:

1. מיפוי מצב קיים (כלי התערבות, קהל יעד, אפקטיביות ככל הניתן)

2. הגדרת קהל היעד וכלי התערבות חדשים והתאמות בכלים הקיימים:

- מתן מענה לכלל הצעירים והתאמת הכלים בהתאם לפוטנציאל

- תיאום מול גופים לפני ואחרי לאורך הרצף, למשל תחילת ההתערבות לפני גיל 18 בתיאום עם משרד

החינוך

3. מי הגופים המפעילים ומי אמון על התכלול?

4. הגדרת מדדי תפוקות ותוצאות והגדרת יעדים למדדי תוצאות הנגזרים מיעדי המאקרו